

Nytt fra EU-delegasjonen om **Kommunal- og regionalpolitikk**

Innhold

1. Danmark tar over formannskapet i EU	2
2. Hvordan er effektene av Next Generation EU?	3
3. Nytt langtidsbudsjett – revolusjon og ikke evolusjon?	7
4. Erfaringer fra europaparlamentsvalget – hvordan sikre europeiske demokrati?	15
5. Greenlash – den nye geografis misnøye?	17
6. Aktuelle lovsaker for kommunal sektor	19
7. Boligpolitikk – fortsatt høyt på agendaen	20
8. Hvordan påvirker EUs regler offentlige innkjøp lokale og regionale styresmakter?	24
9. EUs rurale visjon – god kunnskapsdeling om distriktsutvikling	25
10. På kalenderen – kommende begivenheter og tidsfrister	26

1. Danmark tar over formannskapet i EU

Den 1. juli tok Danmark over formannskapet i EU. Danmark, som i motsetning til Norge stemte ja til å bli medlem av EU i 1972 (63,5 prosent stemte ja) begynner å bli gode på å håndtere formannskapet i EU. Faktisk hadde Danmark sitt første formannskap i det daværende Europeiske Fellesskapet (EF) den 1. juni 1973, kun et halvt år etter de ble medlem i EF.

Samtidig tar Danmark over formannskapet i EU under en svært krevende geopolitisk tid. Internt er USAs president Donald Trumps uttalelser om Grønland noe som har vakt stor bekymring – og kastet Danmark inn i stormaktspolitikken på en måte som ikke mange hadde forutsett. Det er derfor kanskje ikke så rart at [formannskapsprogrammet](#) heter «**Et sterkt Europa i en verden i forandring**».

Konkret legges det **opp til to hovedprioriteringer**:

- Sikkerhet
- Konkurranseskraftig og grønt Europa

Der hvor mange formannskapsprogrammer ofte legger opp til en rekke satsninger, velger altså danskene **kun å ha to konkrete prioriteringer**. Danskene er ofte kjent for å være forholdsvis nøkterne (bevisst på pengebruk) og legger ikke opp til mange uformelle ministtermøter eller arrangementer. For eksempel vil det ikke holdes et uformelt ministtermøte for EUs regionalministre.

Den saken som uten tvil kommer til å få størst oppmerksomhet under det danske formannskapet, er de **innledende forhandlingene om EUs neste langtidsbudsjett**. Danskene vil måtte prøve å stake ut en forhandlingskurs som Kypros kan ta over 1. januar 2026. Du kan lese mer om Kommisjonens forslag til nytt langtidsbudsjett lengre ned i nyhetsbrevet. Videre prioritet vil være å øke konkurranseskraften til EU og fortsette den massive forenklingsagendaen Kommisjonen har startet på.

Nettsiden til Danmarks [formannskap ligger her](#).

Logoen til det danske formannskapet. Kilde: [Det danske formannskapet](#), 2025

2. Hvordan er effektene av Next Generation EU?

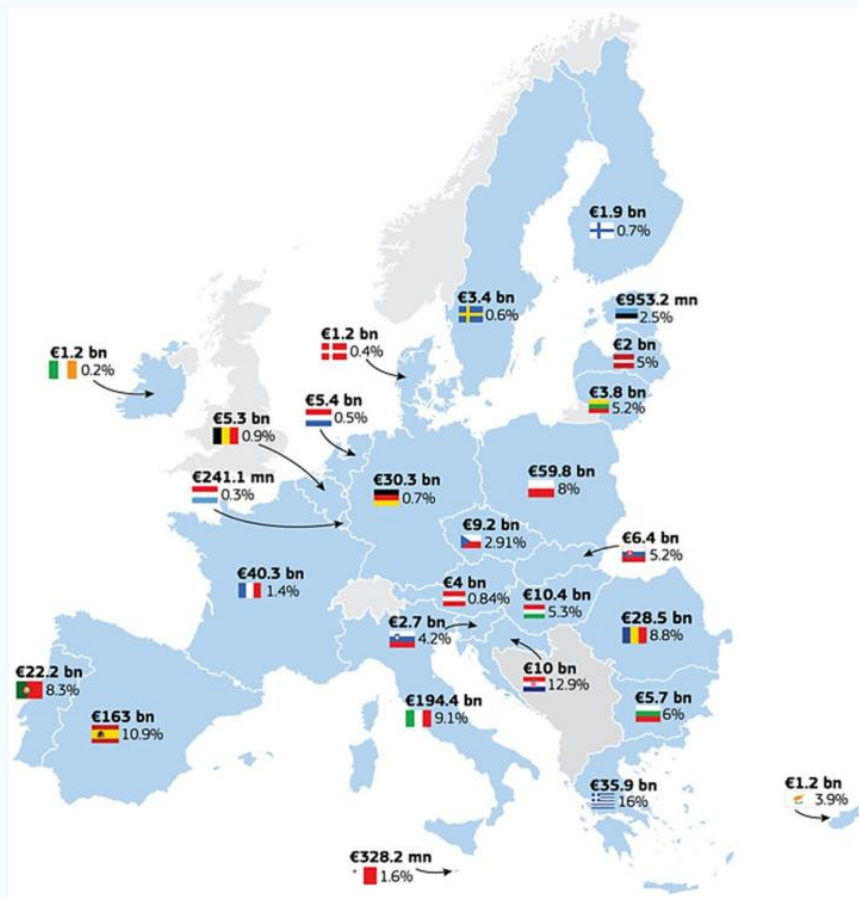
I tidligere nyhetsbrev har vi omtalt *Next Generation EU*. Kort fortalt er dette EUs gjenreisningsfond etter covid-19 pandemien.

Generaldirektoratet for finansiell stabilitet, finansielle tjenester og kapitalmarkedsunionen (DG FISMA) [har undersøkt effekten](#) av *Next Generation EU* – for å forstå hvordan den finansielle stimulusen påvirker hele EUs økonomi.

Studien er interessant da, den viser effekten av EUs indre marked og hvordan land som er godt integrert i markedet tjener på «spillover» effektene av et såpass stort program og generelt sett aktivitet i EUs økonomi. Videre bygger studien opp under diskusjonene om neste budsjettperiode og hvorvidt regionalpolitikken skal ha et eget budsjett.

Figure 1: RRF envelopes by Member State (in EUR billion and in % of 2023 GDP)

Source: European Commission services.

Veldig kort oppsummering av studien:

Analysen har sett på «hvem som tjener» på programmet. De største mottakerne av midler (finansielt) er Spania og Italia, med henholdsvis 163 milliarder euro og 194,4 milliarder euro.

Bilde som viser tildeling fra *Next Generation EU*-fondet til hvert enkelt land. Kilde: [Economic Impacts of the Recovery and Resilience Facility: New Insights at Sectoral Level and the Case of Germany - European Commission](#) ©European Union 2025.

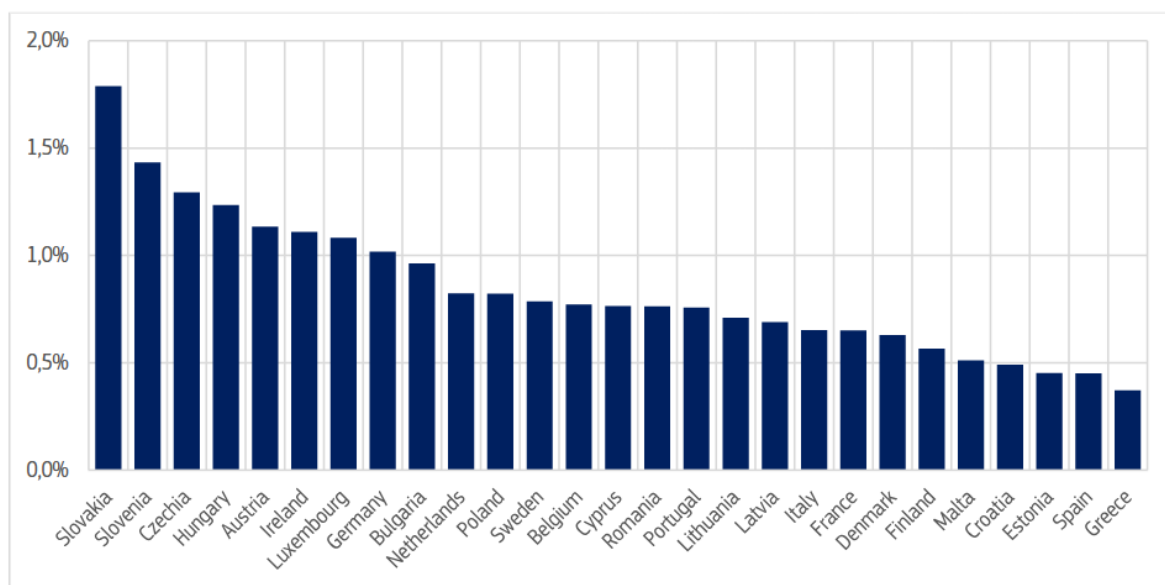
Eksempelvis får Sverige 3,4 milliarder, Tyskland 30,3 milliarder – altså relativt få midler ut ifra deres bruttonasjonal-produkt.

Studien prøver å se på total effekt av midlene, ved å vurdere såkalte «spillover» effekter. **Altså – hvor mye tjener landet på toppen av de finansielle bidragene de mottar direkte, gjennom økt aktivitet.**

Analysen finner at de landene som er mest integrert i det europeiske markedet – spesielt mot de områdene Next Generation EU fokuserer på (grønn omstilling), helse og omsorg, renovering av bygninger, IT sektoren osv.) generelt sett tjener mye på programmet.

På landbasis er det Slovakia som har tjent mest i BNP ettersom det er en åpen økonomi rettet mot mange av satsingsområdene.

Figure 7: **Spillovers as a percentage of 2023 GDP**

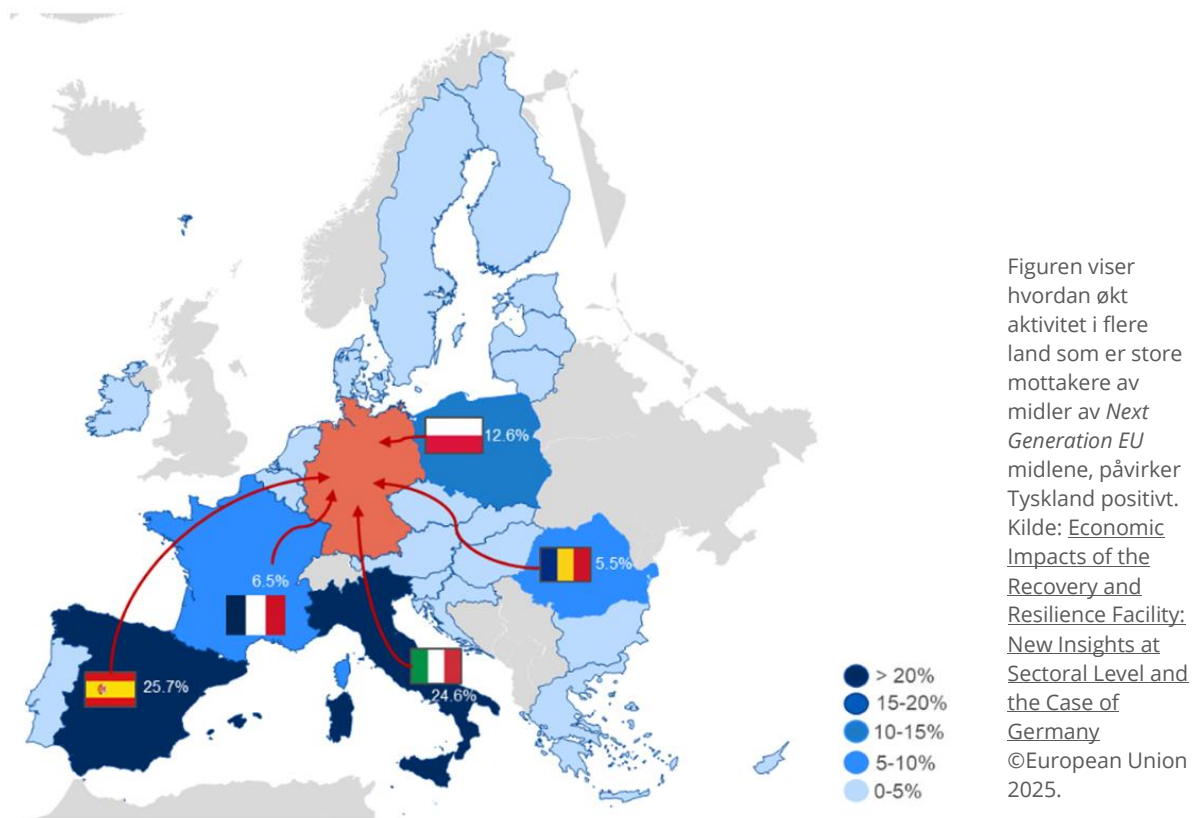

Oversikt over landene som tjener mest i BNP i såkalt "spillover" effekt av midlene i Next Generation EU. Kilde: [Economic Impacts of the Recovery and Resilience Facility: New Insights at Sectoral Level and the Case of Germany](#) ©European Union 2025.

Det kanskje **mest interessante eksempelet** er Tyskland, som tjener enorme summer på økt aktivitet i **andre land**. Bare i spillover-effekt fra Italia og Spania ligger dette for begge landene på over 20 prosent.

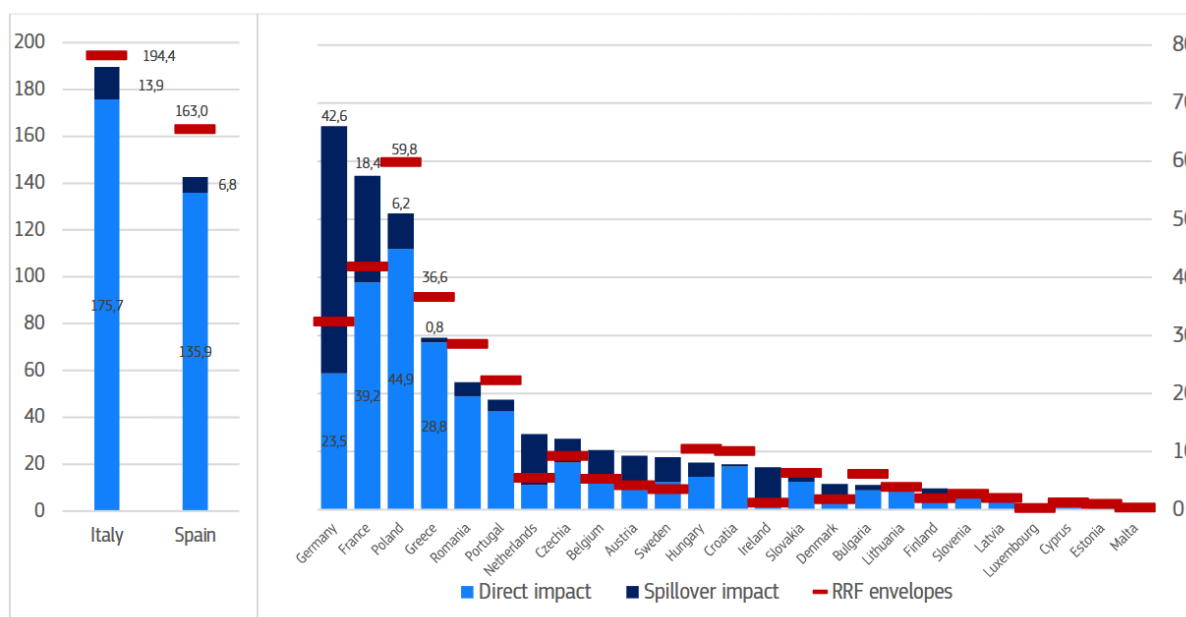
Økt økonomisk aktivitet i Polen gir hele 12 prosent. Totalt gjør spillover-effektene av at Tyskland totalt sett er tredje største mottaker av *Next Generation*-midler.

Figure 9: RRF spillovers to Germany: contributions by country of origin

Source: European Commission services.

Figure 6: Direct and spillover impacts on value added relative to RRF envelopes, by country (EUR bn)

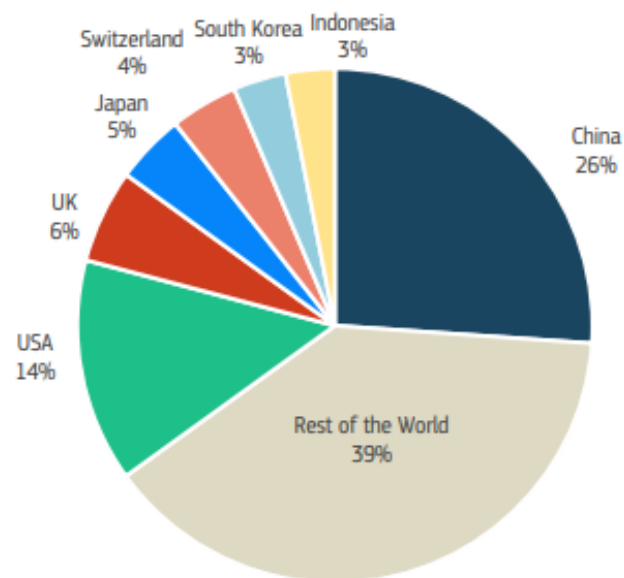
Total effekt av Next Generation midlene. Legg merke til Tyskland som får lite midler direkte, får store effekter likevel igjennom såkalt "spillover" effekt. Kilde: [Economic Impacts of the Recovery and Resilience Facility: New Insights at Sectoral Level and the Case of Germany](#) ©European Union 2025.

Studien viser hvor sterkt EUs indre marked er og at land som har klart å integrere seg godt inn i markedet tjener mye på det. Utbetalingene i programmet vil fortsette ut 2026, det er dermed mulig at disse resultatene vil endre seg i framtiden.

For Norges del virker det som om *Next Generation*-midlene ikke har enorme utslag. Ut ifra studien er vi i kategorien «rest of the world» og ser ikke ut til å tjene spesielt mye på midlene.

Videre vil studien også kunne ha en påvirkning på diskusjonene av neste budsjett for samhørighetspolitikken, da den viser hvordan lite stedstilpassede midler i prinsippet kan forsterke regionale forskjeller. Dessverre er ikke studien på NUTS 2 nivå, som ville gjort dette enda tydeligere.

Figure 8: Non-EU spillovers: share of spillovers going to non-EU countries (total = EUR 206.7 bn)

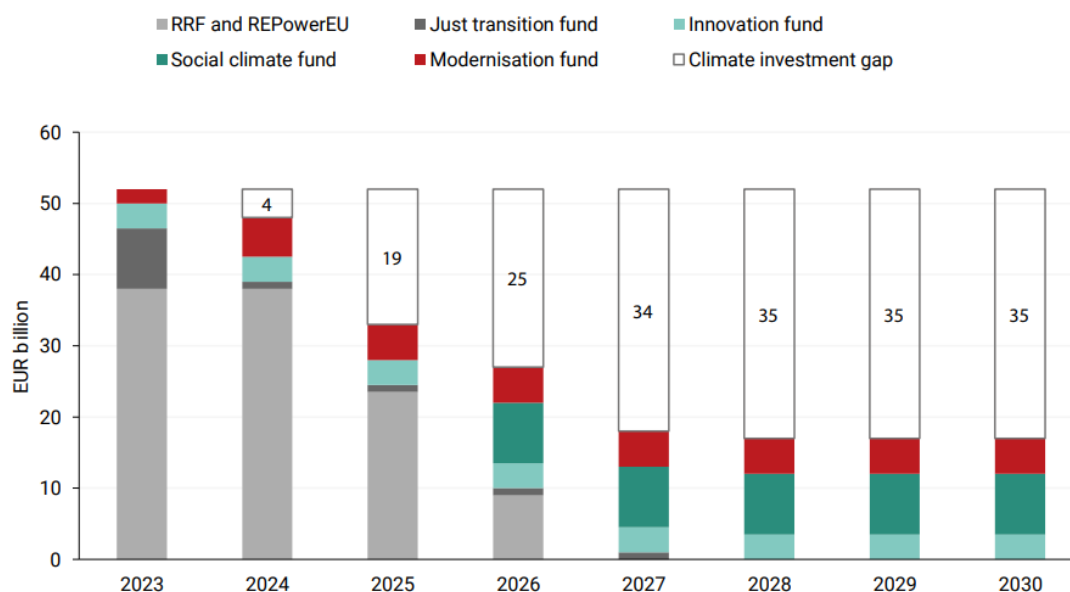
Figur som viser hvordan flere land utenfor EU også tjenester på Next Generation midlene. Kilde: [Economic Impacts of the Recovery and Resilience Facility: New Insights at Sectoral Level and the Case of Germany](#) ©European Union 2025.

Hva kan vi lære av Next Generation EU?

[Friedrich Erbert Stiftung har laget en interessant analyse](#) og en refleksjon på hva vi kan lære av Next Generation EU. Den peker på at Next Generation EU har vært et svært viktig steg i europeisk finanspolitikk, igjennom at EU for første gang har tatt opp et lånefinansiert program. Samtidig har programmet drevet en ambisiøs agenda innenfor fire områder:

1. Fungert som finansiell stimulus og redusert risiko etter Covid pandemien
2. Skånet andre offentlige investeringer for kutt
3. Fasilitert den grønne og digitale agendaen til EU
4. Vært en motor for strukturelle reformer

Figure 9. EU climate grants, showing the sharp post-RRF decline.

Next Generation EU (RRF) står for store deler av klimafinansieringen i EU. Når denne finansieringen slutter i 2027, vil gapet til reelt behov for finansiering øke. Kilde: [Lessons learned from the Recovery and Resilience Facility for a future European fiscal capacity](#), FEPS Policy Brief, June 2025.

Derimot finner rapporten at reformagendaen har store strukturelle utfordringer i krisetider. Prosjektene blir ofte bundet opp i store investeringer, som mangler fleksibilitet. Det er vanskelig å flytte penger mellom budsjettpostene i Next Generation (som også har vært mye av kritikken mot EUs samholdspolitikk). Det er også et interessant element at store finansieringsprosjekter i medlemslandene, heller ikke kan endres ved nyvalg av en regjering. Reformagendaen binder også opp administrative ressurser og i en del land er det ikke kapasitet til å investere midler fra både samholdsmidlene og Next Generation EU.

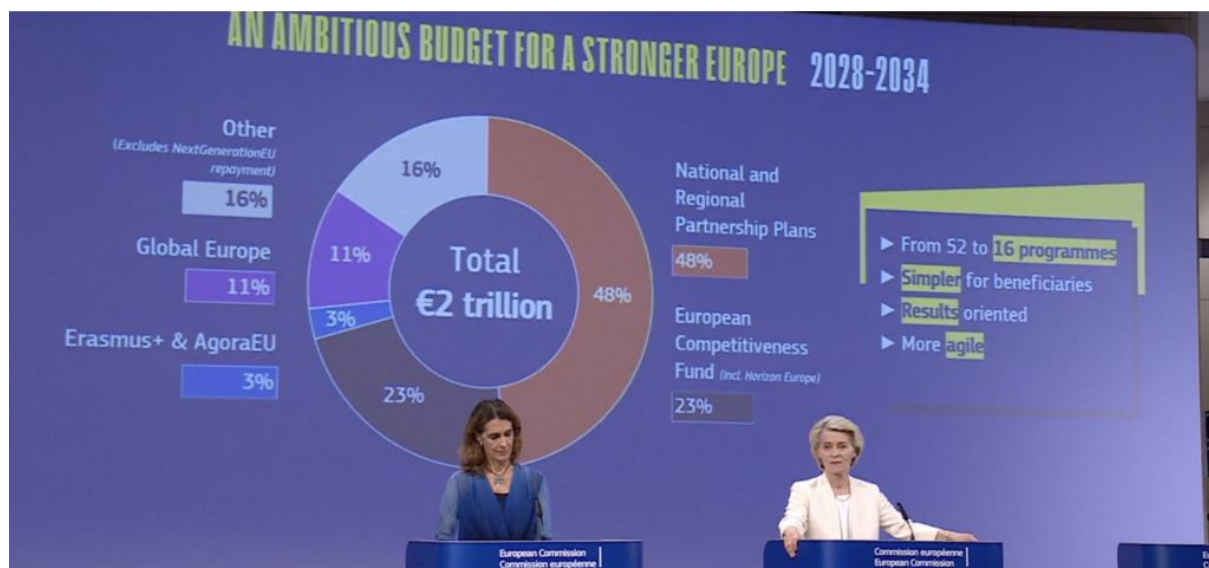
Konklusjonen er interessant, da den igjen peker på behovet for fleksibilitet som EUs budsjett bør ha – men som i realiteten ikke finnes med det nåværende systemet.

3. Nytt langtidsbudsjett – revolusjon og ikke evolusjon?

Den **16. juli** la Kommisjonen fram forslag til nytt budsjett. Det har vært mange rykter og diskusjoner i Brussel om det nye budsjettet og hvordan dette vil komme til å se ut. Det har vært forventet forholdsvis store forandringer i programmene og hvordan det vil organiseres. Generelt har det vært ryktet at Kommisjonen vil gå fra om **flere store forskjellige fond til tre store, overordnede satsinger**. Til slutt ble det en anelse annerledes med fem hovedkategorier. Eller som von der Leyen selv ønsket å presentere det – fra 52 programmer til 16. Budsjettet økes til hele 1,76 trillioner euro, tilsvarende 1,26 prosent av europeisk bruttonasjonalinntekt. Økningen skal i hovedsak dekkes igjennom nye skatter på tobakk, elektronisk avfall og en skatt for større bedrifter, medlemslandene skal dermed ikke betale mer enn de gjør i dag.

Fortsatt er svært mye uklart om det neste budsjettet, Kommisjonen har blant annet blitt kritisert for manglende lovforslag for parlamentet. Budsjettkommisær Serafin [hadde i all hovedsak med seg en power point presentasjon til parlamentet](#) og dermed er spørsmålstegnene også store. Blant annet er det i skrivende stund (17. juli) lite klarhet i hvilke av de nye programmene som er åpne for EFTA EØS-landene og assosierte land. Mye gikk galt for Kommisjonen den 16. juli og av enkelte ble dagen **omtalt som en «public relations disaster»**.

Kommisjonspresident von der Leyen og sjefstalsperson i Kommisjonen Paula Pinho, under offentliggjøringen av det nye langtidsbudsjettet 16. juli. Legge merke til at de prosentvise tallene utgjør 101 prosent – som var bare en av mange tabbene som skjedde 16. juli. Foto: Euractiv Hør president von der Leyens uttalelse om EUs neste langtidsbudsjett [her](#). Kilde ©European Union - 2025

Budsjettforslaget – intens kamp i kulissene og kun starten på en lang kamp

Det lokale og regionale Europa, som er avhengig av finansiering gjennom EUs struktur- og regionalfond har jobbet mye med å påvirke Kommisjonen for at det fortsatt skal være såkalt «delt ansvar». Dette gir spesielt det regionale nivået en mulighet til å påvirke hvordan midlene brukes. En reell frykt i mange regioner er at hvis midlene fordeles til sentralmakten i hver enkelt nasjon, vil **ikke midlene brukes like konkret ute i regionene**.

En annen hodepine, er som vanlig den felles landbrukspolitikken. Dette er EUs nest største budsjettpost og kronisk vanskelig å forandre. Kritikere mener at landbrukspolitikken også er komplisert, med to store fond – samt at det ofte premierer store gårdsbruk og lite grønne tiltak. De som favoriserer landbruksfondet, mener det holder europeisk landbruk i livet og støtter det vi faktisk lever av. Endringer i fondet er vanskelig og medfører som regel store demonstrasjoner, slik som Brussel opplevde vinteren 2024.

Kilder i Kommisjonen sier at det har til dels vært steile fronter og dragkamp mellom tilhengere av regionalfondet/landbruksfondet – mot de som ønsker et modernisert fond. Kommisjonspresident von der Leyen har selv ønsket å få til forandringer, men har møtt motstand av både visepresident Fitto og kommissær for landbrukspolitikk Christophe Hansen. Landbrukskommissær Hansen har vært aktiv offentlig, mens visepresident Fitto har jobbet mer i det stille og mobilisert støtte.

Samtidig skal en heller ikke undervurdere at budsjettkommissær Piotr Serafin er fra Polen og har i flere fora snakket varmt om EUs regionalfond. Videre har endringer vært vanskelig for Kommisjonspresident

von der Leyen grunnet en viss form for motstand i eget parti, hvor mange politikere er valgt inn fra regioner som har behov for disse midlene. Samtidig finnes det mange sterke regioner i EU i føderale stater, slik som fra både Tyskland og Spania. Før budsjettet ble lagt fram, ble det også sendt brev fra 14 medlemsland og 149 regioner som indikerte at Kommisjonen ikke skulle gjøre endringer i samholdighetsfondet.

Nyskaping: Et stort konkurransefond

En av de større nyvinningene i budsjettet er **lanseringen av konkurransefondet**. Fondet er lansert som en direkte oppfølging av rapportene til Enrico Letta og Mario Draghi, som peker på at EU – nettopp må øke sin konkurransekraft.

Dette fondet samler tidligere programmer (som for enkelhetsskyld skrives på engelsk):

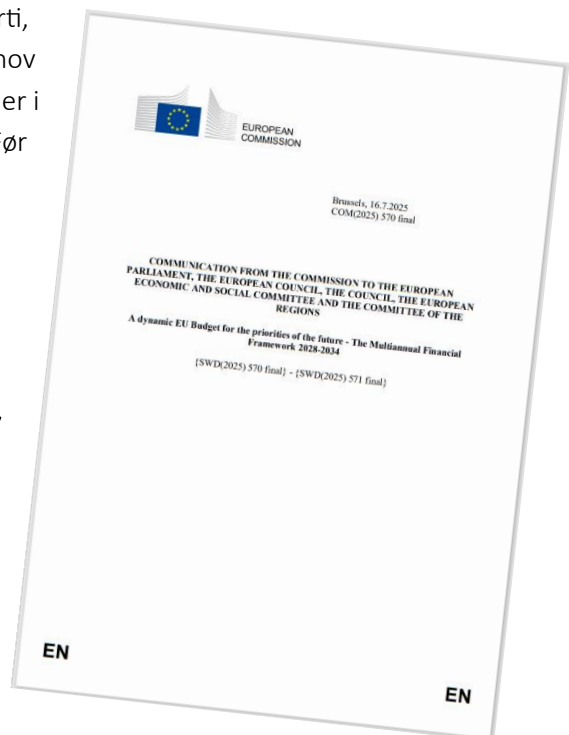
- Innovation Fund
- Digital Europe Programme
- Digital, European Defence Fund (EDF)
- Act in Support of Ammunition Production (ASAP)
- European Defence Industry Reinforcement through Common Procurement Act (EDIRPA)
- European Defence Industry Programme (EDIP)
- EU4Health
- European Space Programme
- IRIS2
- InvestEU
- Single Market Programme (SME Strand)
- LIFE

I lanseringen har Kommisjonen under konkurransefondet også inkludert *Connecting Europe Facility* og nyskapingen *Agora* (støtte til kultur, media og sivilorganisasjoner). Når en inkluderer disse, samt nye Horisont Europa, vil Konkurransesfondet ha et **budsjett på 522,2 milliarder euro**.

Det uttalte målet med det nye programmet er altså å styrke EUs konkurransekraft igjennom om å samle flere programmer under et. Dette skal forenkle søknadsprosedyrer og gjøre styringen av programmet enklere – slik at det bygger oppunder Kommisjonens mål.

Det nye konkurransefondet beskrives som en «kapasitet» for å få opp investeringer i strategiske teknologier og tjenester. Videre er det beskrevet at fokuset for investeringer vil være innenfor:

- Ren omstilling og avkarbonisering av industri
- Digitalt lederskap
- Helse, bioteknologi og bioøkonomi
- Motstandskraft, forsvarsinvesteringer og romteknologi

En tidlig vurdering av programmet er at det fremstår meget rettet mot «industrien». Dette blir interessant å følge de neste to årene hvordan dette fondet til slutt vil operere og om det er så industritungt som det ser ut til. I [lovforslaget som ble presentert 17. juli](#), fremstår det at hele eller deler av programmet er åpent for assosierte land som Norge (artikkel 11).

Det er verdt å legge merke til den massive styrkingen av spesielt Connecting Europe Facility, som vil bli 51,5 milliarder euro. 17,7 milliarder euro vil gå til militær mobilitet, samt at det vil investeres massivt i utbygging av strømmettet i Europa. Dette skal sikre bedre forsyningslinjer samt øke fleksibilitet på dager med mye vind og sol i strømmettet.

Forskning: Et selvstendig rammeprogram for forskning og innovasjon

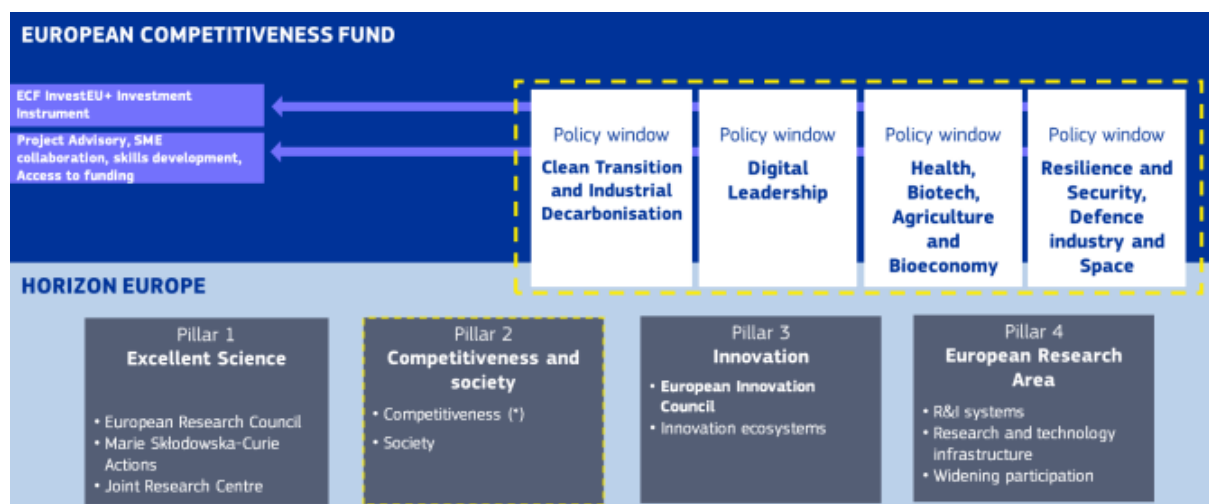
Det har lenge i forskningsmiljøene i Brussel vært knyttet stor usikkerhet til om det vil være et selvstendig rammeprogram for forskning og innovasjon. En rekke universiteter har kjempet hardt for å få et program som fortsatt setter søkelys på grunnforskning.

En liten seier for denne sektoren er at de har blitt hørt og at det vil være et eget rammeprogram, som ligger utenfor det større konkurransefondet. Faktisk har [Politico indikert at forskningsmiljøene](#) er blant de store vinnerne av det nye budsjettet. Budsjettet for det nye programmet er hele 154 milliarder euro. Kilder i Kommisjonen sier at programmet åpner for at assosierte land som Norge kan delta i programmet.

Det er derimot interessant å se hvordan dette programmet knyttes opp mot nettopp konkurransefondet. Det foreslås blant annet å opprettes en egen «styringsmekanisme og koordineringsverktøy for konkurranseevne».

Det nye **programmet skal ha fire pilarer**:

1. **Fremragende vitenskap** – utvidet støtte til grunnforskning og fokus på å tiltrekke og beholde talent i Europa.
2. **Konkurranseevne og samfunn** – dette inkluderer samarbeidsforskning og er knytte til områdene grønn omstilling/avkarbonisering, helse og bioteknologi, digitalisering, motstandsdyktighet – som inkluderer forsvar og romfart og en samfunnsdel. Samfunnsdelen skal støtte forskning mot desinformasjon, demokrati og migrasjon.
3. **Innovasjon** - denne domineres av den såkalte European Innovation Council.

Prioriteringene for det nye konkurransefondet og nye Horisont Europa.

4. **Europeisk forskningsområde (ERA)** – som støtter infrastruktur for forskning, samt støtte til såkalte «widening» land (som har mål å redusere forskningsgapet i Europa mellom øst og vest).

Det kanskje mest interessante med programmet er spørsmålet hvor «selvstendig» det faktisk vil være fra styringen av konkurransefondet, samt hvordan de nye prioritetene faktisk passer hele samfunnet. Et spørsmål en kan stille seg er om for eksempel kommunesektoren fortsatt vil bruke programmet like mye, hvis det kun setter søkelys på konkurransekraft (teknologi, forsvar osv.). Et positivt element er at noe forskning skal støtte New European Bauhaus, som har mange satsninger som er relevante for mange kommuner i Norge.

Oversikt over hvordan EU ønsker å investere i utdanning, demokrati og europeiske verdier.

Investering i utdanning og sivilsamfunn – Erasmus + og AgoraEU programmet

En av nyvinningen i det nye programmet er det såkalte AgoraEU programmet. Målet er å støtte utdanning, kultur, media og demokratiske verdier som en investering i Europas framtid. Det nye programmet skal være i tett samarbeidet med **Erasmus + som mottar en økning på over 50 prosent og økes til over 40 milliarder euro**. Agora EU programmet skal støtte kultur og media med 8,6 milliarder euro.

Fortiden: Dagens landbrukspolitikk og samhørighetspolitikk

For å forstå budsjettforslaget for framtidens landbrukspolitikk og samhørighetspolitikk, er det lurt å gå igjennom hvordan disse politikkområdene ser ut i dag.

I perioden 2021-2027 har EUs landbrukspolitikk følgende mål:

1. Sikre matforsyning – sørge for stabil produksjon av trygg og rimelig mat.
2. Sikre en god levestandard for bønder – gi økonomisk støtte og stabil inntekt.
3. Bevare miljø og landskap – støtte bærekraftig jordbruk og klimatiltak.
4. Utvikle distriktsområder – sikre arbeidsplasser og levekår utenfor byene.
5. Forbedre produktiviteten – via teknologisk utvikling og effektivisering.

En av de store debattene de siste månedene er hvordan dagens landbrukspolitikk er organisert og om de store søylene er står for fall.

De to søylene i dag er:

Søyle 1: Direkte støtte og markedsordninger

- Utgjør hoveddelen av budsjettet.
- Gir direkte betalinger til bønder (ofte basert på areal).
- Koblet til visse miljøkrav (f.eks. grønn støtte).
- Inkluderer tiltak for å stabilisere markedet, som prisstøtte og krisehjelp.

Søyle 2: Distriktsutvikling

- Samfinansieres av medlemslandene og EU.
- Støtter:
 - investeringer i gårder
 - unge bønder
 - klimatiltak og miljøvennlig produksjon
 - digitalisering og innovasjon
 - diversifisering i distriktene

Samhørighetspolitikk (ofte kalt *regionalpolitikk* i Norge) handler om å utjevne økonomiske og sosiale forskjeller mellom ulike regioner, og bidra til at alle områder – også de som er mindre sentrale – får gode utviklingsmuligheter. Midlene fordeles hovedsakelig igjennom fire fond:

1. Regionalfondet (ERDF – European Regional Development Fund):

- Støtter infrastruktur, næringsutvikling, innovasjon og SMB-er.
- Målet er å øke konkurranseevne og redusere regionale forskjeller.

2. Sosialfondet+ (ESF+ – European Social Fund Plus):

- Fokus på sysselsetting, utdanning, sosial inkludering og kompetanseutvikling.
- Inkluderer tidligere programmer som FEAD (hjelp til de mest utsatte).

3. Samhørighetsfondet (Cohesion Fund):

- For EU-land med BNP under 90 % av EU-snittet.
- Finansierer større prosjekter knyttet til miljø og transportinfrastruktur.

4. Just Transition Fund (JTF – Rettferdig omstillingsfond):

- Nytt fond som ble innført for perioden 2021–2027.
- Skal hjelpe regioner som er særlig avhengige av fossil energi og karbonintensive næringer, med rettferdig omstilling til grønn økonomi. Viktig i sammenheng med EUs grønne giv.

Revolusjon: Nasjonale og regionale planer – samlet for landbruk og samhørighet

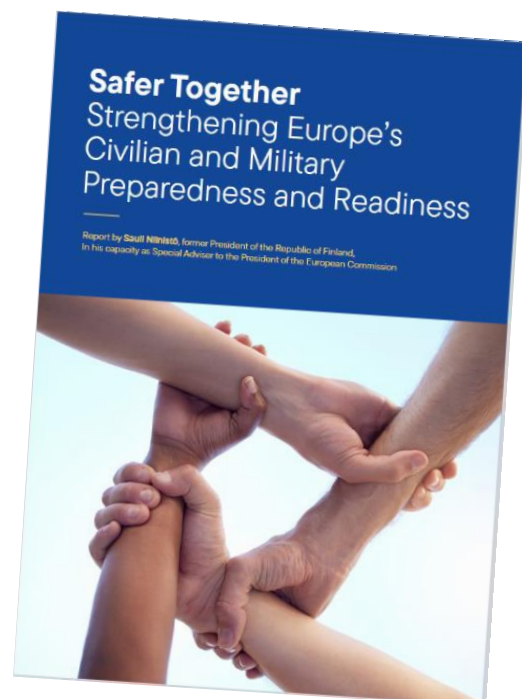
Kommisjonens forslag den 16. juli kan ikke karakteriseres for som noe annet enn en revolusjon for to av de eldste politikkområdene til EU. Kommisjonens forslag er kort fortalt å slå sammen de to programmene, i såkalte «Nasjonale og regionale planer». I framtiden vil nok dette fondet bare bli kjent som «*The Fund*» - **budsjettet er på hele 946 milliarder**. Dette betyr at rundt 53 prosent av budsjettet går til dette.

Tanken og forslaget er at **Kommisjonen vil fordele et beløp for investeringer**. Deretter skal sentrale styresmakter sammen med lokale og regionale styresmakter – lage såkalte «nasjonale og regionale planer» for investeringer. Det spesielle og interessante er at landbrukspolitikken også vil være en del av dette og det vil være opp til medlemsstatene å bestemme hvem som defineres som «bønder». Fordelingsnøkkelen av de nasjonale midlene skal også endres, noe som gjør at mer midler vil gå til østlige land – da dyrket areal skal ha mindre betydning for midlene. Derimot settes det også et tak på hvor mye midler som hvert land kan få, noe som gjør at forskjellen imellom landene vil reduseres en anelse.

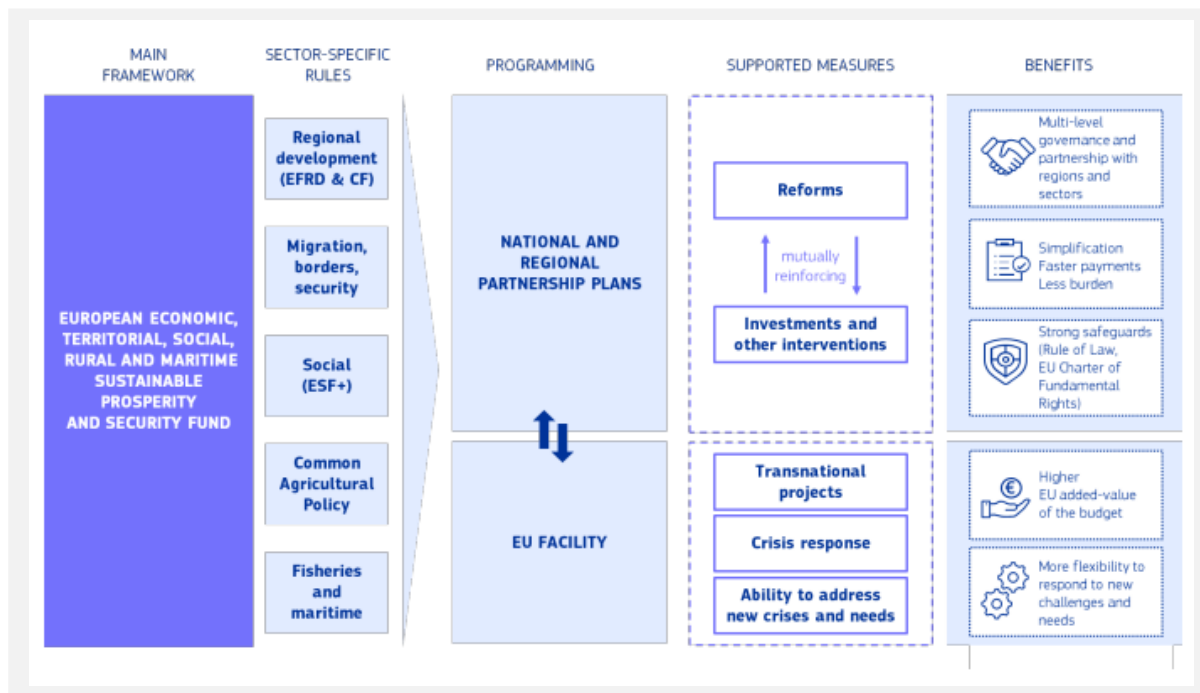
Direkte landbruksstøtte skal utgjøre 300 milliarder euro som er et minimumskrav – som ikke er mulig for medlemslandene å endre. Minst 218 milliarder euro skal gå til de minst utviklede regionene i EU. Det vil legges inn krav om såkalte «reformer» i disse planene, som vil være en modell som er sett i **Next Generation EU**. Ifølge Kommisjonen settes **det av 450 milliarder euro til regionalpolitikk under dette programmet**.

Disse to politikkområdene har historisk sett ikke vært tilgjengelig for Norge, sett bort fra at Norge deltar i Interreg. Interessant nok, legges Interreg inn som en del av dette budsjettet som et eget såkalt «Interreg Plan». Det er forholdsvis uklart hva dette medfører av endringer, som vil være viktig å følge med i tiden framover. Ifølge **kommisær Fitto skal fondet være 10 milliarder euro**, som er en liten økning fra forrige programperiode.

En annen nyvinning er et såkalt «*EU Facility*», dette er midler som skal gå til «kriseberedskap og forberede EU på kriser». Denne nyvinningen er ifølge dokumenter som ble legget før 16. juli åpen for tredjeland, slik som Norge. Dette vil på mange måter være en oppfølging av [Niinistö-rapporten](#) *Safer Together Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness* – med konkret midler til krisesamarbeid.

De utvalgte satsingsområdene til dette megastore fondet vil være svært bredt, som en kan se under. Det interessante her er også at migrasjon, sikkerhet og klima legges inn under disse planene:

Oversikt over det nye «nasjonale og regionale fondet» som skal utgjøre hele 48 prosent av hele budsjettet. Kilde: [Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social committee and the Committee of the Regions. A dynamic EU Budget for the priorities of the future - The Multiannual Financial Framework 2028-2034.](#)

Gitt at dette nyhetsbrevet sendes ut rett etter at selve forslaget for langtidsbudsjett legges fram er det vanskelig å gi en lengre analyse av budsjettforslaget. Et første inntrykk er at det regionale og lokale Europa i framtiden, i hvert fall på papiret, vil få en viktig rolle i å utforme de nasjonale og regionale planene. **Spørsmålet er hvordan medlemsstatene planlegger å lage disse planene** og om det regionale/lokale faktisk får en reell påvirkningsmulighet. Under den [ekstraordinære høringen](#) i parlamentet den 17. juli mente flere parlamentarikere at dette i realiteten er «døden for regionens Europa».

Den siste budsjettposten, som er **ikke omtalt i dette er nyhetsbrevet er «Global Europe» programmet**. Dette programmet er på 190 milliarder euro hvor cirka 50 prosent vil gå til gjenoppbygging av Ukraina. Her skal blant annet støtte framtidige medlemsland også inngå.

Derimot er det verdt å notere seg at EUs budsjett i framtiden vil bli **betydelig forenklet og mer fleksibelt – men at Kommisjonens forslag også vil møte stor motstand**. Blant annet har Tyskland og Nederland meddelte at økningen i budsjettet er uakseptabelt, mens bøndene er rasende over at den felles landbrukspolitikken endres radikalt. Videre er parlamentet i harnisk over manglende involvering av dem.

Kommisjonen trenger at samtlige medlemsland og et flertall av parlamentet støtter budsjettet, debatten blir dermed svært spennende å følge de neste årene!

4. Erfaringer fra europaparlamentsvalget – hvordan sikre europeiske demokrati?

Den 6. juni, nesten ett år etter europaparlamentsvalget, publiserte Kommisjonen rapporten som tar for seg hvordan valggjennomføringen gikk.

Rapporten er på om lag 30 sider og tar for seg en rekke temaer – som valgdeltakelse, gjennomføring og trusler mot valget.

Valget i 2024 var det første europaparlamentsvalget som i stor grad var preget av digitale informasjonskanaler. Rapporten påpeker at dette gir muligheter for mer direkte kontakt med EUs borgere, men medfører også utfordringer knyttet til desinformasjon.

Valggjennomføring er i hovedsak medlemslandenes ansvar – dette gjelder også for Europaparlamentsvalget. Likevel har EU de siste årene **opprettet flere ad hoc-arbeidsgrupper, som European Cooperation Network on Elections og ekspertgruppen for valggjennomføring. Disse gruppene samt Europaparlamentets aktive arbeid i forkant av valget, særlig med å motvirke desinformasjon gjennom proaktive kommunikasjonsformer, var en suksess.**

Rapporten [*Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions*](#). Kilde: ©Kommisjonen 2025

Rapporten viser at valget generelt sett gikk bra, uten store hendelser:

- Desinformasjonskampanjer ble i stor grad **stoppet takket være godt samarbeid mellom medlemslandene**. Likevel viser undersøkelser en økende trend i *Foreign Information Manipulation and Interference* (FIMI). For å opprettholde kontrollen med dette, er samarbeid mellom medlemslandene – **også ved nasjonale valg – viktig, og vil trolig bli enda viktigere i fremtiden**. Rapporten omtaler dette som både operasjonell og forberedende kapasitetsbygging.
- **Valgdeltakelsen, spesielt blant unge, er bekymringsverdig**. Det er behov for flere tidlige kampanjer for å mobilisere og øke interessen blant yngre velgere.
- Andelen desinformasjon økte fra 5 % til 15 % (det er noe usikkerhet rundt hvordan dette måles). Målet med kampanjene var å undergrave EUs institusjoner, svekke tilliten til valgresultatene og redusere støtten til Ukraina.
- Russland var mest aktiv, med totalt 42 hendelser knyttet til landet.
- Bruken av kunstig intelligens var begrenset, med unntak av enkelte «deepfakes».

Det europeiske demokratiskjoldet – hvordan sikre europeiske demokratier mot ytre trusler?

En helt konkret oppfølging av rapporten vil komme **gjennom det europeiske demokratiske skjoldet [European Democracy Shield](#)** i månedene fremover. Det europeiske demokratiske skjoldet ble lansert som en del av 2024-2029 arbeidsprogrammet til Kommisjonen, hvor målet er å styrke demokratiske prosesser i EU. Hovedformålet er kort fortalt å forhindre utenlandsk påvirkning, desinformasjon og cyber-trusler – samt beskytte demokratiske valgprosesser.

Et hovedelement i det demokratiske skjoldet er EUs digitale lovverk, slik som Digital Services Act.

Videre ønsker Kommisjonen å:

- Stimulere mediekunnskap og digital/demokratisk kompetanse
- Etablere et EU-dekkende faktasjekker-nettverk.
- Øke åpenhet, spesielt rundt politisk reklame og algoritme

Parlamentet har på sin side opprettet en egen komité for å følge prosessen. Dette er en spesialkomite med et 12-måneders mandat. Komiteen skal analysere eksisterende og planlagte tiltak og komme med forslag for å styrke EUs demokratiske motstandskraft. Det ble også gjennomført en konsultasjon i våren 2025 hvor Kommisjonen har mottatt innspill for videre oppfølging av demokratiskjoldet.

Videre utvikling av det demokratiske skjolder vil være interessant å følge da dette er et **helhetlig tverrfaglig prosjekt igangsatt av Kommisjonen** for å sikre demokratiske prosesser ved å styrke demokrati-resiliens.

For Norges del er dette et arbeid som faller både innenfor og utenfor EØS-avtalen, som gjør at en rekke sektorer må samarbeide for å følge opp hvordan EU og medlemslandene jobber med denne problemstillingen.

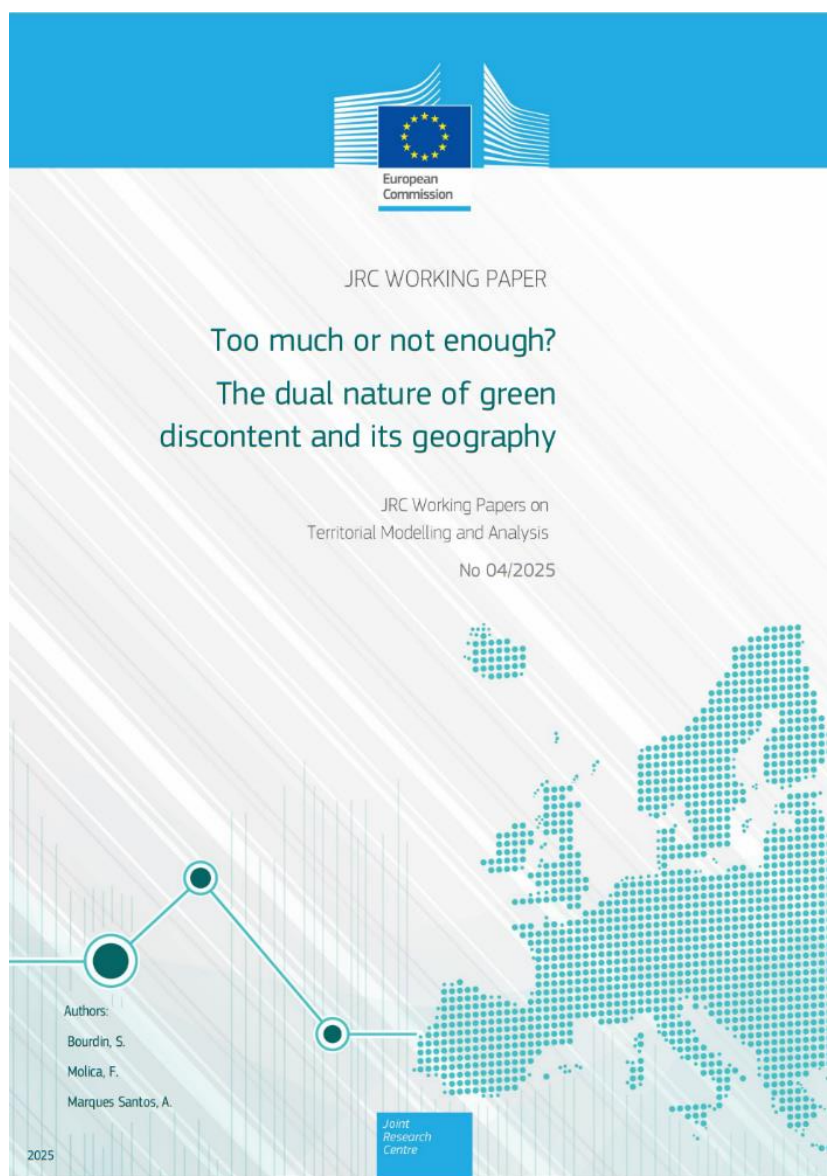

Foto Tore Fjeld, kilde: [regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

5. Greenlash – den nye geografis misnøye?

Det har lenge vært diskutert om det finnes en såkalt «geografisk misnøye». Dette defineres som regioner som ofte stemmer på euroskeptiske eller ekstreme partier. Dette er ofte regioner preget av industriell nedgang, fraflytning og generelt en aldrende befolkning. Disse regionene er også ofte definert som «rurale» – altså distriktsområder.

EU har de siste årene hatt en ambisiøs agenda om å nå klimanøytralitet innen 2050. Dette har møtt økende misnøye, og det har utviklet seg et såkalt «greenlash». EUs forskningssenter har sett på hvilke områder som viser misnøye med EUs klimapolitikk, og hvem som er positive.

JRC Working Papers on Territorial Modelling and Analysis "Too Much or Not Enough? The Dual Nature of Green Discontent and Its Geography" ©European Union, 2025. Kilde: [Publications JRC ec.europa.eu](https://publications.jrc.ec.europa.eu)

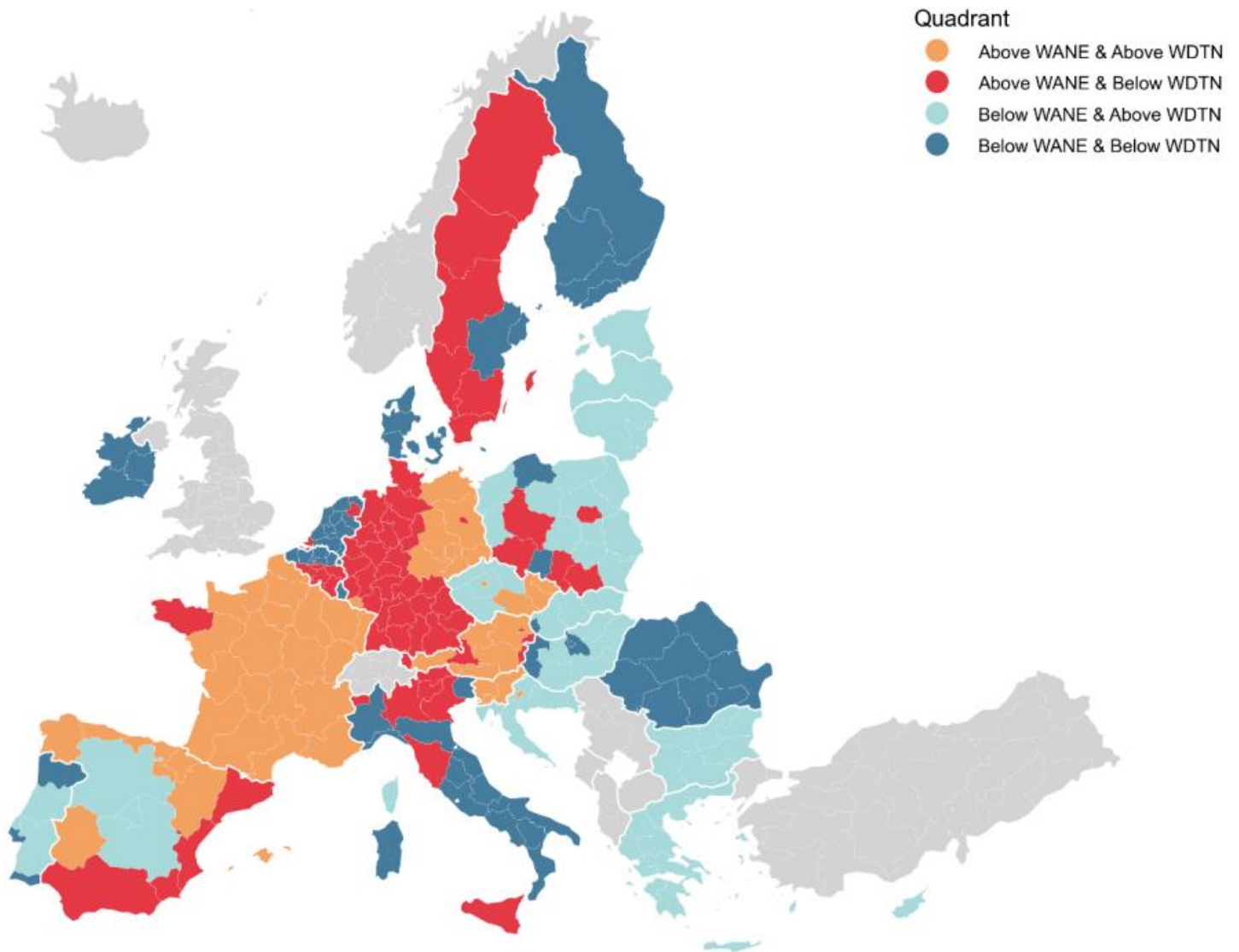
Studien «*Too much or not enough?*

The dual nature of green discontent and its geography» er høyaktuell og viser hvor viktig det er for politikere å stedstilpasse den grønne omstillingen til regionale forskjeller. Den viser også tydelig at «one-size-fits-all»-tilnærmingen har slått feil. Den viser at det er ekstremt vanskelig å tilpasse politikken, fordi forskjeller oppstår i hvert enkelt land.

En tendens som finnes, er at mer utviklede regioner er fornøyde med EUs klimapolitikk, mens mindre utviklede regioner er mer negative. Det er også svært interessant å se de interne forskjellene i Sverige, hvor områdene rundt Stockholm er betydelig mer positive enn resten av landet.

For Norge, som skal gjennomgå en større omstilling i framtiden, kan det være verdt å merke seg utfordringene EU har hatt.

Figure 3. A typology of green discontent

Figuren viser en oversikt over hvilke regioner hvor det er stor misnøye med den grønne politikken. JRC Working Papers on Territorial Modelling and Analysis *"Too Much or Not Enough? The Dual Nature of Green Discontent and Its Geography"* ©European Union, 2025. Kilde: [Publications JRC ec.europa.eu](https://publications.jrc.ec.europa.eu)

6. Aktuelle lovsaker for kommunal sektor

Den nye Kommisjonen som startet den 1. desember 2024 har, som omtalt, vært aktive på en rekke områder. Som påpekt i først nyhetsbrev denne våren er det hittil ikke vedtatt mye ny lovgivning som fremstår som svært aktuell for kommunal sektor. Kommisjonen er som er kjent for de fleste inne i en stor forenklingsagenda, hvor målet er å gjøre rammebetingelsene for europeiske næringsliv bedre. I et forsøk på å trekke fram relevant regelverk har vi i dette nyhetsbrevet valgt å sette søkelys på to aktuelle områder hvor Kommisjonen arbeider som kan være relevante for kommunesektoren.

Forenkling av GDPR

Kommisjonen lanserte den 28. mai et forslag for forenklinger av det såkalte «General Data Protection Regulation»- kanskje best kjent i Norge som GDPR. Dette kommer som en del av den såkalte Omnibus IV forenklingsspakken.

Det er verdt å notere at Kommisjonen i forslaget for å redusere administrative byrder for mellomstore bedrifter endrer kravet om å lagre data til bedrifter med minst 750 ansatte (fra 250 ansatte i dag) og en årlig omsetning som ikke overstiger 150 millioner euro. Dermed vil en rekke små- og mellomstore bedrifter i mindre ikke måtte forholde seg til det tradisjonelle GDPR regelverket.

For mange kommuner i Norge vil likevel antakeligvis ikke forenklingene i lovgivningen gjelder, da bedrifter som samler inn sensitiv data ikke vil bli unntatt for regelverket. Det er likevel interessant for kommunesektoren i Norge og følge med på hvordan kommisjonen nå endrer GDPR regelverket – og om eventuelle framtidige endringer kan påvirker hvordan kommuner samler data.

Strategi om vannrobusthet

Den 4. juni la Kommisjonen fram en ny strategi for europeisk vannrobusthet. Strategien kommer etter at Europa de siste årene har opplevd en sterk økning av flom, tørke og vannmangel. Dette forårsaker skader for millioner av euro hvert eneste år. Strategien består av tre pilarer:

- *Gjenopprette og beskytte vannets kretsløp:* Her legges det opp til å sikre naturbaserte løsninger og skape robusthet mot effekten av klimaendringer.
- *Utvikle en vannsmart økonomi som bidrar til konkurransekraft:* Målet med dette tiltaket vil være ombruk og gjenbruk av vann i alle ledd. Dette gjelder industri, landbruk, energi og byggebransjen.
- *Vann i forhold til sikkerhet og beredskap:* Vann må også sees som en del av EUs sikkerhet og beredskap. I en verden med mer tørke, er vann en knapp ressurs- motstandsdyktighet og håndteringsevne av naturkatastrofer må håndteres.

Det framheves også fem tiltak som skal muliggjøre de tre pilarene, som er målsetningene i strategien:

1. *Bedre styring og gjennomføring:* Igjennom dialog og erfaringsutveksling.
2. *Økte investeringer:* Den europeiske investeringsbanken (EIB) vil lansere et nytt vannprogram og en rådgivningsordning for bærekraftig vannforvaltning i samarbeid.
3. *Digitalisering:* En handlingsplan for å utnytte mulighetene innenfor kunstig intelligens og lignende.
4. *Forbedret forskning og innovasjon:* Investeringer i forskning og innovasjon, industri og kompetanse vil også styrke vannsektorens konkurranseevne.

5. *Bedre sikkerhet og beredskap*: Europakommisjonen vil forbedre EUs systemer for tidlig varsling og overvåking av flom og tørke i sanntid

I strategien er det ikke slik at Kommisjonen foreslår konkrete tiltak, men søker heller at medlemslandene gjør tiltak selv. En såkalte «one-size-fits-all» løsning er dermed ikke aktuelt da vannutfordringene varierer fra land til land.

Kommisjonen vil i all hovedsak:

- Oppfordre medlemslandene, næringslivet og samfunnsaktører til å gjennomføre tiltakene i strategien.
- Invitere til et forum om vannrobusthet («Water Resilience Forum») hvert annet år for interessenter og medlemsland.
- Gjennomføre en midtveisevaluering av strategien i 2029 med en vurdering av nasjonale tiltak for å følge opp strategien, og behov for ytterligere tiltak.

Det er mulig å lese en oppsummering av strategien [hos vannportalen](#) her, samt at strategien finnes i sin [helhet her](#).

7. Boligpolitikk – fortsatt høyt på agendaen

EUs nye – eller kanskje mer riktig, spissede – satsning på boligpolitikk har vakt stor interesse. Den såkalte Task Force-en for boligpolitikk teller i dag over 25 personer. Spesifikt er det også gjennomført to viktige høringer i løpet av våren:

- Endringer i [statsstøtteregeverket for «public housing»](#)
- Innspill til den forventede [«European affordable housing plan»](#)

Det er blant annet verdt å bemerke seg at Kommisjonen i høringen om endringer i statsstøtteregeverket for public housing, kommer med en definisjon av hva såkalt «affordable housing» er. Kommisjonen ønsker å definere dette på engelsk som: *Housing for households, who are not able, due to market outcomes and notably market failures, to access housing that meets minimum energy performance levels at affordable conditions.*

Samtidig, som vi omtalte i det forrige nyhetsbrevet, har EU oppfordret medlemslandene til å bruke mer av midlene i samholdighetspolitikken til boligpolitikk. Mens den europeiske investeringsbanken har etablert en egen nettside/plattform som gir guide til alle aktuelle søkere om hvor midlene finnes.

[European affordable housing plan](#) Kilde: ©Kommisjonen 2025

Videre er også boligpolitikk spesifikt nevnt i EUs indre markedsstrategi. Konkret er byggevarer og byggesektoren omtalt i ganske brede ordlag i strategien. Kommisjonen mener at fragmenteringen i det indre markedet hemmer EUs konkurransedyktighet, men også byggesektoren. De mener blant annet at prisen for nybygg kan reduseres ved et bedre fungerende indre marked. Restriktive og spredte reguleringer av byggevarer hindrer et fungerende indre marked for byggesektoren.

Sektoren utgjør om lag elleve prosent av EUs BNP, men intra-EU-handel i tjenester av byggevarer utgjør kun én prosent. En konkret grunn mener Kommisjonen er manglende harmonisering av byggevarer.

Videre pekes det også på at forskjellige utdanningsmodeller og kvalifikasjoner fører til liten mobilitet i sektoren. Det er også et ønske om at helse, sikkerhet, miljø- og energistandarder i enda større grad skal harmoniseres.

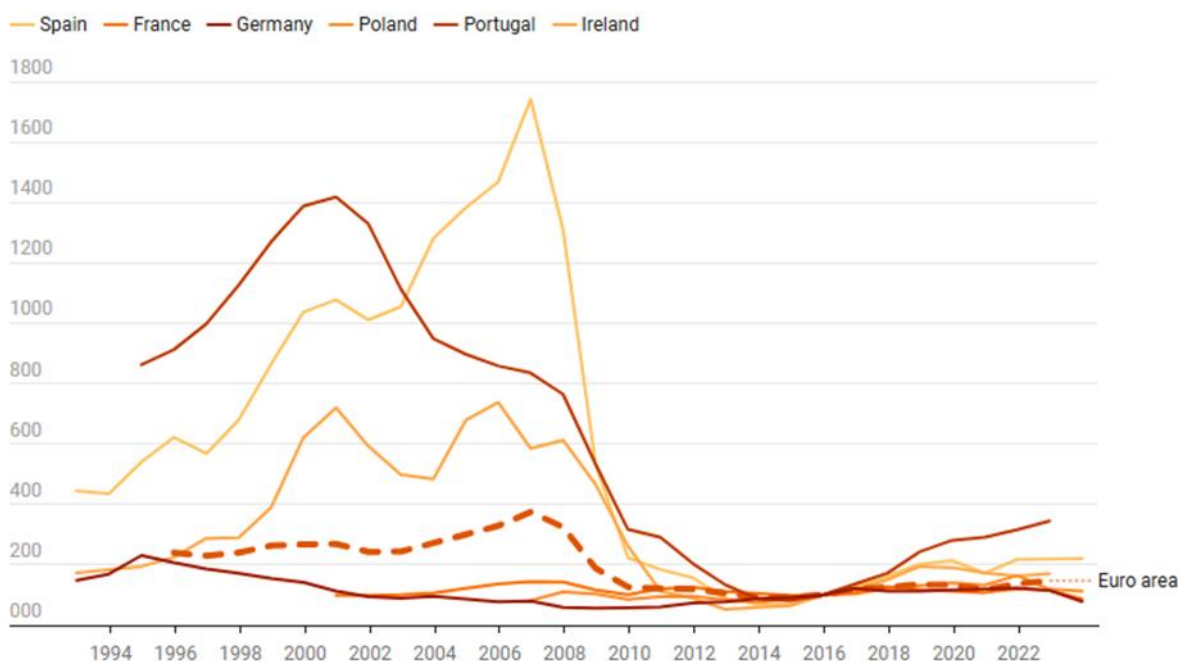
Ifølge Kommisjonen vil en 10 % reduksjon i såkalte barrierer føre til en økning i EUs BNP på 0,5 prosent.

Konkret er det i strategien foreslått:

- En *Construction Services Act* som skal bedre og skape et grensekryssende marked for «*construction*» og installeringstjenester (fjerde kvartal 2026).
- Starte et initiativ for å legge til rette for grenseoverskridende levering av industrirelaterte tjenester, som installasjon, vedlikehold og reparasjonstjenester (4. kvartal 2025) – en såkalt «bygg- og anleggstjenestelov».
- Det skal også være enklere for arbeidstakere å bli medlemmer av forskjellige trygdeordninger, slik at mobiliteten av arbeidere øker. Her pekes anleggsektoren på som et konkret område for forbedringer.
- Et siste interessant punkt er også at det rettes kritikk mot byplanlegging i medlemslandene – om at dette er til hinder for å etablere butikker. Det foreslås for eksempel en egen veileder for «*retail*», slik at medlemsland ikke hindrer etablering av butikker.

Construction dropped off after the global financial crisis

Housing permits for selected EU countries (an index, 2015=100)

Aktiviteten i byggebransjen i Europa falt etter finanskrisen i 2008 og har egentlig aldri kommet seg.

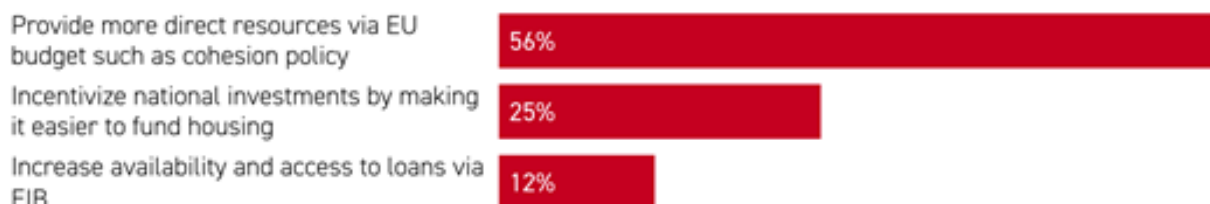
Boligpolitikk høyt på agendaen for EUs ordførere

Selv om Kommisjonen har gjort forholdsvis mye på boligpolitikk, er det antakeligvis ikke nok til å møte forventningene som finnes ute i Europa. I flere spørreundersøkelser i løpet av våren har nettopp dette blitt løftet opp som en viktig sak for mange ordførere eller lokalt folkevalgte.

[Eurocities](#) har blant annet i sin undersøkelse fått flere indikasjoner på at dette er viktig for ordførerne i sine medlemsorganisasjoner. Det er blant annet krav om flere midler og en stor interesse for at EU «skal gjøre mer» på dette området.

How can the EU fix the housing crisis?

Ranking of priorities for EU financing for social and affordable housing according to European mayors surveyed, in share of total responses.

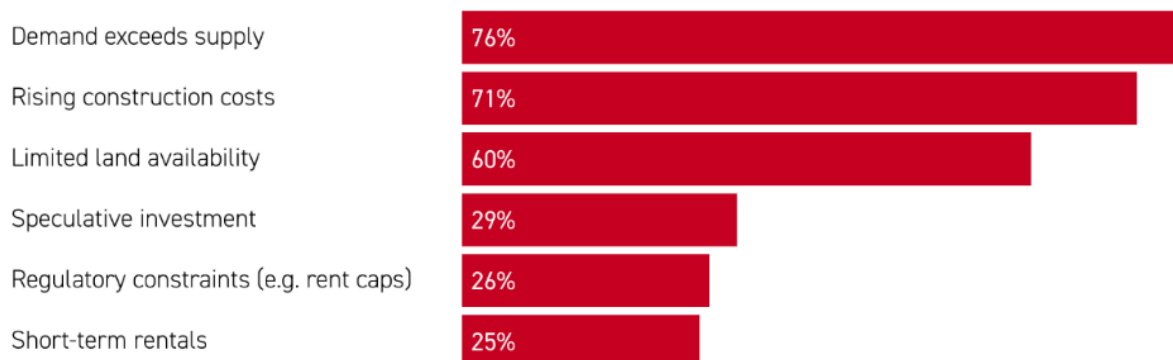

Source: Eurocities Pulse Mayor Survey 2025
Giovanna Coi/POLITICO

Kilde: Eurocities Pulse, Mayors Survey 2025, [Eurocities](#).
[Eurocities Pulse Mayors Survey 2025 – A state of cities report through the voices of mayors](#)

Supply constraints and high costs exacerbate housing crisis

Factors that, according to European mayors polled, are the key drivers of housing unaffordability, in share of responses.

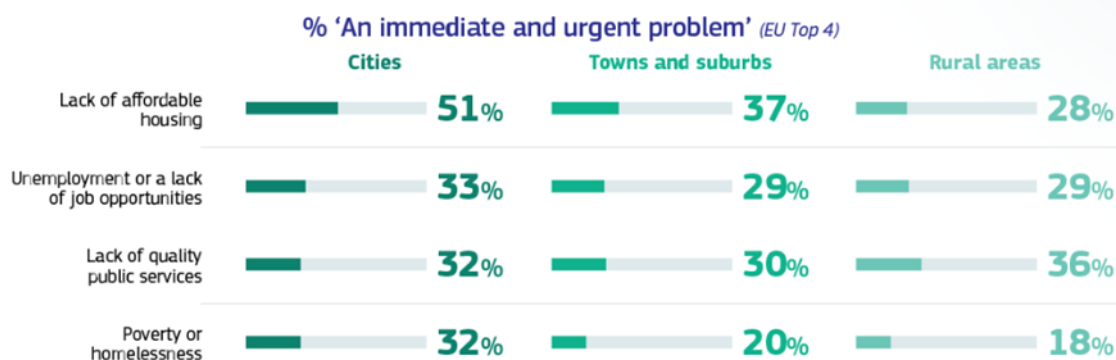

Source: Eurocities Pulse Mayor Survey 2025
Giovanna Coi/POLITICO

Kilde: Eurocities Pulse, Mayors Survey 2025, [Eurocities](#).
[Eurocities Pulse Mayors Survey 2025 – A state of cities report through the voices of mayors](#)

Lignende resultater finnes også i Eurobarometeret som er gjennomført denne våren. [Eurobarometeret 2025](#) har blant annet et søkelys på byutvikling. Interessant nok er det også store forskjeller mellom by og land om hvor viktig boligpolitikk er. Hele 51 prosent i byområder indikerer at «rimelige boliger» er viktigste sak for de, derimot er distriktsområdene mer opptatt av kvaliteten på offentlige tjenester.

Most pressing issues for citizens in cities, towns and suburbs, and rural areas

Respondents were presented with eight problems; for each problem, they were asked to assess whether it is urgent or not.

Det som er sikkert og visst er at forventningene til Kommisjonen er store. Antakeligvis så store at det vil være vanskelig for Kommisjonen å levere på alle forventningene.

8. Hvordan påvirker EUs regler offentlige innkjøp lokale og regionale styresmakter?

Offentlige anskaffelser er en viktig del av kommuners daglige virke. Dette refererer i all hovedsak til innkjøp av varer, tjenester og bygge- og anleggsarbeider som utføres av offentlige myndigheter. Hele den offentlige sektoren i Norge er en stor aktør – og kjøper anskaffelser for rundt 740 milliarder kroner i året. En stor del av disse innkjøpene er underlagt EUs anskaffelsesregelverk.

Kommisjonen vurderer revisjon av det offentlige anskaffelsesregelverket

Allerede i desember 2024 lanserte Kommisjonen høring om endringer i direktivene for offentlig anskaffelser.

Evalueringen av offentlige anskaffelser vil blant annet se på forenklinger og om det er mulig å gjøre kostnadsbesparende tiltak. Det er blant annet et ønske om at midler i større grad kan skape konkurranse i EUs indre marked, øke andelen små- og mellomstore bedrifter som er med i konkurransen om anbud. Det legges også opp til mer transparens om hvordan anskaffelser gjennomføres og mer fleksibilitet.

Det er forventet at Kommisjonen vil foreslå reviderte direktiver for offentlige anskaffelser i løpet av 2026.

Det er blant annet mulig å lese mer om [dette i en artikkel fra tenketanken Bruegel](#), som tar hvordan Kommisjonen kan tenke seg å endre systemet. Det er også mulig å lese mer om dette i Kommisjonens [Clean Industrial strategi](#), som ble publisert i februar 2025.

Studie av hvordan lokale og regionale styresmakter påvirkes

Den europeiske regionkomiteen har i denne anledningen [laget en studie](#), som tar for seg hvordan effekten av EUs regelverk preger lokale og regionale styresmakter. Studien finner at EUs regelverk preger lokale og regionale styresmakter i stor grad, men at de også har en overlappende effekt til en rekke områder som ikke er regulert av EUs eget regelverk.

For EUs medlemsland så finner også studien at regelverk kompliseres av at nasjonale styresmakter legger inn egne krav. Dette gjør at flere krav og byrder introduseres og kompliserer prosessene for lokale og regionale styresmakter. Dette medfører også juridisk usikkerhet og skaper fragmentering i det indre markedet.

Avslutningsvis, finner studien at administrativ kapasitet er et stort problem for svært mange lokale og regionale aktører. Dette gjør at strategiske innkjøp er svært vanskelige å få til, noe som også gjør at behovet for forenklinger fra Kommisjonen er viktig. Samtidig framhever regionkomiteens studie at endringer også har en kostnad og at det vil koste administrativ kapasitet å gjøre endringer.

9. EUs rurale visjon – god kunnskapsdeling om distriktsutvikling

Vi har i tidligere nyhetsbrev skrevet om EUs rurale visjon og at dette initiativet fungerer som en interessant kunnskapsdeling om distriktsutvikling. Om lag to år etter at Kommisjonen startet initiativet begynner resultatene å komme.

Selve nettsiden for den rurale visjonen fungerer som en interessant kunnskapsbank, hvor det deles mye informasjon om hva som er mulig innenfor distriktsutvikling. Det er blant annet opprettet en egen kunnskapsbank, hvor [det samles en rekke artikler og erfaringsdeling](#).

Eksempler er:

- Et «[Rural Toolkit](#)» som er laget av EUs forskningssenter
- Mulighet til å delta i en «[Rural repopulation](#)» arbeidsgruppe – som jobber med å samle kunnskap om å beholde og øke befolkningen i distriktsområder.
- Eller høste kunnskap om hvordan en kan [jobbe med planarbeid](#) for områder som opplever befolkningsnedgang.

Dette er en fin måte for norske aktører og hente inspirasjon- samt kunnskap om alt som gjøres innenfor distriktsutvikling i hele Europa!

Looking at policies through the rural lens – browse through a range of materials from our Policy Lab

Rural proofing is not just a policy tool – it is a shift in mindset, requiring inclusive design, robust local data, open dialogue, and acknowledgement of the diversity of European rural areas. Explore videos and presentations from the dedicated Policy Lab of 12 June 2025.

The [event](#) saw an exchange on the rationale, methods, challenges and mechanisms of applying rural proofing across policies at national and regional levels. It concluded that rural proofing is not a one-off check at the end of a policy process – it is about embedding rural thinking into every stage, from agenda-setting and impact assessment, to delivery and evaluation.

Browse through the video recordings, speaker presentations and a range of useful background material on the [Policy Lab web page](#).

Rural proofing is about improving well-being and ensuring that policies reflect the reality of life in rural areas – not leaving rural communities behind, in the [words of Betty-Ann Bryce](#), policy analyst at the OECD. In practical terms, the process needs to be underpinned by:

Se på politikk gjennom distriktslinsen - surfe gjennom labvideoer, presentasjoner og en rekke bakgrunnsinformasjon på [Rural Pact Community Platform](#), EU 2025.

10. På kalenderen – kommende begivenheter og tidsfrister

Det tas forbehold om endringer.

Når	Hva	Hvor
15.07.2025	REGI Debate - Danish Presidency	Brussels
17.07.2025	REGI Extraordinary meeting	Brussels
01.09.2025	REGI Ordinary meeting	Brussels
03.09.2025	Tenketanken Bruegel årsmøte - agenda	Public, Hybrid, Livestreamed
04.09.2025	ESPON Workshop Affordable Housing in Europe	München
05.09.2025	EESC Public debate: The next Multiannual Financial Framework. Where is the EU heading?	Brussels
08-11.09.2025	EP Plenumssesjon	Strasbourg
15.09.2025	EESC Hybrid public hearing: Accessible and Affordable Housing for All - Ensuring Inclusion of Persons with Disabilities in the EU	Hybrid
22.-23.09.2025	REGI Ordinary meeting	Brussels
30.09.- 02.10 2025	Conference: Urban Mobility Days 2025 , DG MOVE	Vilnius
06-09.10.2025	EP Plenumssesjon	Strasbourg
07.10.2025	COTER - the CoR Commission for Territorial Cohesion Policy and EU Budget	Brussels
13.10.2025	REGI Ordinary meeting	Brussels
13.-15.10.2025	The European Week of Regions and Cities - program	Brussels
13.-15.10.2025	CoR - plenumssesjon	Brussels
15.10.2025	Workshop: Housing affordability crisis in European cities and regions: from data to policy insights and financial instruments.	Brussels
16.10.2025	COIN Open Day - Regional Skills Ecosystems Index (RESET)	online
20-23.10.2025	EP Plenumssesjon	Strasbourg
29.10.2025	European Startup Village Forum 2025 , European Commission , European Commission's Joint Research Centre (JRC)	Brussels
10-11.11.2025	REGI Ordinary meeting	Brussels

12-13.11.2025	EP Plenumssesjon	Brussels
24-27.11.2025	EP Plenumssesjon	Strasbourg
03-04.12.2025	REGI Ordinary meeting	Brussels
03-05.12.2025	JRC Week on Composite Indicators and Scoreboards	Brussels
09-11.12.2025	CoR - plenumssesjon	Brussels
15-18.12.2025	EP Plenumssesjon	Strasbourg

Forkortelser:

[CAFA/CFFA](#) - Commission for Financial and Administrative Affairs of the CoR

[CEPLI](#) - European Confederation of Local Intermediate Authorities

[CEMR](#) - Council of European Municipalities and Regions (CEMR)

[CIVEX](#) - Commission for Citizenship, Governance, Institutional and External Affairs of the CoR

[CoR](#) - European Committee of the Regions, Europeiske Regionkomiteen; [kalender 2025](#)

[COTER](#) - Commission for Territorial Cohesion Policy and EU Budget of the CoR

[DG](#) - Director General tilsvarer ekspedisjonssjef

[EC](#) - European Commission, Europakommisjonen

[EESC](#) - European Economic and Social Committee

[EP](#) - European Parliament, Europaparlamentet, kalender [2025](#), [2026](#)

[EUSBSR](#) - EU Strategy for the Baltic Sea Region

[ESPON](#) - European Territorial Observatory Network

[NTCCP](#) - National Territorial Cohesion Contact Points

[REGI](#) - Europaparlamentets komité for regionalutvikling og samhörighetspolitikk, kalender [2025](#)

[REGIO](#) - Directorate-General for Regional and Urban Policy, EC

[Rådet](#) - Council of the EU, Rådet for den europeiske union

[UIA](#) - Urban Innovative Actions Initiative

Ta kontakt! Vi hører gjerne fra deg [HER](#)

